עין משפט
נר מצוה

ט: כל המנחות פרק ראשון מנחות

מסורת הש"ס

אותן שיריים אסורין באכ"ה. ופ"מ כיון דלפקירי הכי הוא כלילו לא נשתייר כלום והילך מקטיר קומץ עליהם הא בכל זמניה קמ"ל יהושע דהיכא דלא נשתייר כלום לתיקון זורק [ל] הלם וי"ל כיון דילפינן מנחה מזבח מהא מכח [מ] דכיון דלא מכדו הוי כלילו הן נעין ולכיך לחלק בין זה לנעשה דכיון דלתיקון זמן נפסל ע"י מחשבה ע"נ דכייסיה נפסלין עבדיון ליה מכח להקטיר קומץ עליהם: **אותן** שיריים מה הן באכ"ה. הוה מצי למיפשטה מהא דלמא מנחת נסכים דלמא מנחת סוטה: **אין** מיעוט [ב] אחר מיעוט אלא לרבות. ומה תלמוד לומר מחציתו וכו' מיעוט אחר מיעוט ולמעוט מחציתו ולמעוט מחציתו מאי מיעוט [ד]: **על** בהן ידו הימנית כו'. כין דעבי כין לעשיר קא נעי דכיון דכתיב על פי הלחם ועל מקום פי הלחם ממילא ידענן בשמן זית וה"מ דמלי למיעבי מתנון חוץ ולפי שהמזבל לדרום קא דמסורע קא משיך על נהן מלי לרשם ניה כין דעבי כין דעשיר: על

מנחה מאי עבידתה אמר רב פפא מנחת נסכים ס"ד אמינא הואיל ובהדי זבח אתיא כי גופיה דזבח דמיא קמ"ל ומאן [פ] דפסל שאני הבא דאמר קרא פ [ו]והרים הכהן מן המנחה את אזכרתה והקטיר המזבחה המנחה עד [ס] דאיתא לכולה [פ]מנחה לא יקטיר ואידך מן המנחה [ג] מנחה שהיתה כבר (שלימה בשעת קמיצה יקטיר אע"ג דהשתא אינה שלימה) [ו] איתיביה ר' יוחנן לריש לקיש [ו]עד שלא פרקה נפרס [פ] [ו][לחמה] הלחם פסול ואין מקטירי עליו את הבזיכין [ו] ואם משפרקה נפרס לחמה הלחם פסול ומקטירי עליו את הבזיכין [ו] ואמר רבי אלעזר לא פרקה ממש אלא כיון שהגיע זמנה לפרק ואע"פ שלא פירקה א"ל

הא מני רבי אליעזר היא א"ל אנא אמינא לך משנה שלימה ואמרת לי את רבי אליעזר [פ] אי ר' אליעזר מאי אירא נפרס אפי' שרוף ואבוד נמי מכשר אישתיק ואמאי שתק לימא ליה צבור שאני הואיל ואישתרי טומאה לגביהו אישתרי נמי חסרות אמר רב אדא בר אהבה זאת אומרת החסרון בבעל מום דמי ואין בעל מום בצבור: יתיב רב פפא וקאמר [ו] להא שמעתא א"ל רב יוסף [ו] בר שמעיה לרב פפא מי לא עסקינן [ו] דרבי יוחנן וריש לקיש במנחת העומר דציבור היא ופליגי אמר רב מלביו תנא חדא [ס]מסלתה שאם חסרה כל שהוא פסולה [ב]משמנה שאם [ו]חסרה כל שהוא פסול ותניא אידך [פ] והנותרת מן המנחה פרט למנחה שחסרה היא ושחסר קומצה ושלא הקטיר מלבונתה כלום תרי קראי בחסרות למה לי לאו חד למנחה שחסרה קודם קמיצה וחד לשירים שחסרו בין קמיצה להקטרה ותיובתא דר' יוחנן בתרוייהו לא חד למנחה שחסרה קודם קמיצה דאי מביא מביתו וימלאנה אין ואי לא לא וחד לשירים שחסרו בין קמיצה להקטרה דאע"ג דמקטיר קומץ עליהן [א]אותן שירים אסורים [פ] לאכילה דאיבעי' להו לדברי האומר שירים שחסרו בין קמיצה להקטרה מקטיר קומץ עליהן אותן שירים מה הן באכילה אמר זעירי אמר קרא והנותרת [ג] ולא הנותרת מן הנותרת ורבי יצחק אמר [פ] מהמנחה מנחה שהיתה כבר: קמץ בשמאל [וכו']: מנא הני מילי אמר רבי זירא דאמר קרא [ג] ויקרב את המנחה וימלא כפו ממנה כף זה איני יודע מהו בשהוא אומר [ו]ולקח הכהן מלוא השמן ויצק על כף הכהן השמאלית הא כל מקום שנאמר כף אינו אלא ימין והא מיבעי ליה לגופיה שמאלית אחרינא כתיב ואימא אין [ו]מיעוט אחר מיעוט אלא לרבות שמאלית אחרינא כתיב כאן שמאלית ואין אחר שמאלית ואימא אדרבה מה כאן שמאלית אף בעלמא נמי שמאלית ארבעה שמאלית כתיבי תרי בעני ותרי בעשיר אמר ליה ר' ירמיה לרבי זירא על בהן ידו הימנית ועל בהן רגלו הימנית דכתיב [ס](בשמן המזורע עשיר) למה לי דהא

דמתמילה היו כל השירים נותרות מן הקומץ וכשמקרו שירים היו הנותרים שירי שיריים: **שפיסה כבר.** בשעת הקומץ היתה שלימה תע"ש שחסרה בין קמיצה להקטרה קרינן ביה והנותרת מן המנחה פלינהו [ב] ר' יוחי מדזעירי. ל"ש שחיסה כבר בשעת הקטרה והכי משמע והנותרת מן המנחה שחיסה שלימה כבר בשעה שעשאו אלו שירים יאכלו אהרן ובניו אבל לא יאכלו לותם שירים שנעשו שירים ממנחה שחיסה שלימה והיינו דזעירי ומשמעות דורשין ליכא דייקינהו: (ד) ל' [ב]כן בתירא לומר קומץ לחוץ הכלי ויזמוך ויקמוץ בימין: **לגופיה** אלא ימנית: **שמאלית ולא ימנית.** ל' [פ] לעניין: **ולימא.** להכי מתח שמאל שמאלית למיעוט אחר מיעוט [א] דמתרוייהו אשמעינן ימנית ולא ואין מיעוט אחר מיעוט אלא לרבות לתפי' ימין דהכן כשרה כשמן המזורע: **שמאלית למריגא כתיב.** בעני [ב] ואי מסמא מיעוט אחר מיעוט אלא למה לי: **למרגא שמאלית כתיב.** [ג] מד לגופיה [פ] ומד לגלויי שנלייהו דהכך תרתי דלמו למיעוט אחר מיעוט אחר ומד אלא תאמר הא דקמיה להכי אחת מה כאן שמאלית אף בעלמא שמאלית דת"כ הא מתרת לפי לי אלא מדכתיב הא כתיב הוי אלא כמו שני כתובים הבאים כאחד אלא כמו כל הנך יתיבא ילפינן כאן גילה לך אף שמאלית אבל כך ראי למילף מהכא שמאלית: (ו) דדרשת כל שמאלית השנוי בפרשה מצורע דומה נמי על בהן ידו והשאר נמחק: (ז) ידענא דעל בהן ידו: (ח) הדם ואומר ר"י כיון אלא אדורים אבל ורקטיר המנחה מן הדין להיות נכנין וכי היכי דמחני שיור בזבחים ה"ה במנחות להקטיר קומץ עליהם אבל באכילה כמו בזבחים לא דילקמן איכא קרא לאמור שיריים עוד פי' הריר"ם ז"ל ויתור קרא המנחה שחיתה כבר מגלה לנו לומר כן דאל"כ לשתוק מינה ומהילא ידענא דפסיל הדור כפי נטמא. תוי"ט: (פ) תהא כזבח ס"א ובזבח אם נשחייר בזית בשר זורק את הדם הי"נ במנחות היכא דשחיר מקטיר הקומץ עלי': (פ) אחר מיעוט. גליון וי"ל דאין זה פירכא דא"כ בשלח בכל התורה מיעוט אחר מיעוט אלא ואי נמחבה ליתר שלא נעשה לא קריב ולא דין אחר. תוי"ט. אברבע שמאלית כתיבי חד לגופיה שמאלית ולא ימנית דשמעינן מינה דרבנן ושני לגלויי בעלמא דס"ד דנאמר קרא אינו אלא ימין ושלישי לגלויי דלא נימא אין מיעוט אחר מיעוט. אלא לרבות ובזבחי דכיון דאיצטריך לגלויי על השנים דלא נימא מיעוט אחר מיעוט א"כ הוי השלישי כמי צריך לגופיה והו"א מה כאן שמאלית אף בעלמא שמאלית דאצטריך שלישי לגלויי על השנים אבל השתא דכתיב רבנייי ש"מ דדרשינן מיניה כאן שמאלית דא"כ לשתוק קרא מיניה דהאי רבנייי ורש"י פי' כי גי לשנות וכולה קשיים להבין: הקטרה בקנשתו אדרבה מהני קראי קמאי הו"א אין מיעוט אחר מיעוט אלא לרבות איצטריך שלישי לומר שמצדדע בשמאל והרבייני לומר מה כאן שמאלית אף בעלמא נמי שמאלית והיינו דכתיב השלישי וגילה לנו דאחרי קראי קמאי לא למיעוט אחי מצעה נעמיד אלו שני הפסוקים הכי בשני וחד בשעיר לגופיה לומר שמאלית אף בעלמא שמאלית הא כל מקום בר':

מנחה מאי עבידתה. מלפי' [ב] זריקה(פ) יכ כמנחה: **כמנחת נסכים.** הנסכים עם הזמה אם אחד חלב ובשר של זבח ומנחה קיימת לא יזרוק הדם (ג) מן(ו) המנחה: **והריס הכהן מן המנחה את אזכרתה והקטיר המזבח.** עד לחיתה לכולה [ב] (ו)קיימת ואי לא לא יקטיר (את מזכרתה): **שפיסה כבר.** שלימה ככר שלימה בשעת הקומץ תע"ג דהשתא אינה שלימה יקטיר: [ו] **ומקטיר כויין.** מלמע' (ו) שיריים שאחרו בין (סילוק) קמיצה להקטרה מקטירים עליהן הקומץ: **ואמר ר"ש כו'.** לא מילוקין מלא מילוי למעט המקטיר ומשמע לפי' מתני' דאחרו בין קמיצה להקטרה כולהו אחד מהני מילי: **מיסתרי מיסתפי לגבייהו.** דכתיב בתמיד (במדבר כח) כמועדו ומשמע לפילו בשעת [ו] וטומאה: **ואם תאמרם.** מדלא שני הכי שמע מינה מקרבן כשעל גבי מזבח ואין בעל מום שלו שרי בלבור טפי מבמיחד הלכך מקרבן דכין קמיצה להקטרה מי הוי פסול בימיד הוה פסול נמי בלבור הלכך מיסתפי: **להא שמעתא.** [ב] דלמיסתיק ולא שני ליה בלבור שאני: **מי לא [ו] עסקינן.** פ) (דמשום) פלוגתא דלעיל (ג) דכי נמי קאמר ר"ל אין מקטירין קומץ עליהם בשמנתת לבור נמי אמר לגון בזיכים דלחם הפנים: (ס)כלם כא] עשרון נעי לוג שמן דתמר כפ' שתי מדות (לקמן פח.) למנחה **מן המנחה פרט לשחסרה היא.** דמנחה שלימה מעמע: **ושחסר קומצה.** דשירי מנחה העשויה כהלכתה מעמע וקומץ החסר נפקא לן בהקומץ רבה (לקמן דף ח.). דפסול מלכתחלה מלא כב] קומצו תרי זימנים): **ושלא הקטיר מלבונתה כלום.** כג] נפקא בהקומץ [רבה] (לקמן דף ח.) דהקטרת לבונה וקומץ כד] (מעכטות זו תת ז)ו) **מלבונתה כלום.** מכל מ"ם הקטיר קמ"ל מלגלים השיריים דלמאי לקמן נהמי פירקא (דף יב.). דלמ"ד מקרא כה] בשעת הקטרה כתיב: **תרי קראי.** כו] מקומץ ומן המנחה מכל מעמנה לן מקיש דהמי לגופיה מתא לקומץ קמיצה מכל מעמנה לן למה לי תרי קראי: **לאו[כז] לקודש קמיצה.** לע יכיל מתוך כימו ומלמינה: **לשירים שחסרו.** לתין מקטירין קומץ עליהם: **לאוריים כאכילה.** דהאי קרא לתן לתן עליהם לא מעמע לא מעמע לגופיה כשירים: כב] **נותרת מן הנותרת.** (ג)כגון] **מנחת מלי עבידתה.** מלפי' [ב] זריקה(פ) יכ כמנחה: **כמנחת נסכים.** הנסכים עם הזמה אם אחד חלב ובשר של זבח ומנחה קיימת לא יזרוק הדם (ג) מן(ו) המנחה: **והריס הכהן מן המנחה את אזכרתה והקטיר המזבח.** עד לחיתה לכולה [ב] (ו)קיימת ואי לא לא יקטיר (את מזכרתה): **שפיסה כבר.** שלימה ככר שלימה בשעת הקומץ תע"ג דהשתא אינה שלימה יקטיר: [ו] **ומקטיר כויין.** מלמע' (ו) שיריים שאחרו בין (סילוק) קמיצה להקטרה מקטירים עליהן הקומץ: **ואמר ר"ש כו'.** לא מילוקין מלא מילוי למעט המקטיר ומשמע לפי' מתני' דאחרו בין קמיצה להקטרה מקטירים עליהן הקומץ: **ואם תאמרם.** מדלא שני הכי שמע מינה מקרבן כשעל גבי מזבח ואין בעל מום שלו שרי בלבור טפי מבמיחד הלכך מקרבן דכין קמיצה להקטרה מי הוי פסול בימיד הוה פסול נמי בלבור הלכך מיסתפי: **להא שמעתא.** [ב] דלמיסתיק ולא שני ליה בלבור שאני: **מי לא [ו] עסקינן.** פ) (דמשום) פלוגתא דלעיל (ג) דכי נמי קאמר ר"ל אין מקטירין קומץ עליהם בשמנתת לבור נמי אמר לגון בזיכים דלחם הפנים: כב] **נותרת מן הנותרת.** (ג)כגון] **מנחת כהנים.** כג] (מעכטות זו תת ז)ו) **מלבונתה כלום.** מכל מ"ם הקטיר קמ"ל מלגלים השיריים דלמאי לקמן נהמי פירקא (דף יב.). דלמ"ד מקרא כה] בשעת הקטרה כתיב: **תרי קראי.** כו] מקומץ ומן המנחה מכל מעמנה לן מקיש דהמי לגופיה מתא לקומץ קמיצה מכל מעמנה לן למה לי תרי קראי: **לאו[כז] לקודש קמיצה.** לע יכיל מתוך כימו ומלמינה: **לשירים שחסרו.** לתין מקטירין קומץ עליהם: **לאוריים כאכילה.** דהאי קרא לתן לתן עליהם לא מעמע לא מעמע לגופיה כשירים: כב] **נותרת מן הנותרת.** (ג)כגון] **מנחת כהנים.**

מנחת כהנים שנקמצו שלא כהלכה ונפסלו בלינה ויצאו לבית השריפה ונמצאו נותרות מן הנותרות: **מנחת נסכים.** שנקמצו שלא כהלכה ונפסלו בלינה ויצאו לבית השריפה ונמצאו נותרות מן הנותרות: **מנחת סוטה.** שנקמצה שלא כהלכה ונפסלה בלינה ויצאה לבית השריפה ונמצאו נותרות מן הנותרות: **מנחת חוטא ומנחת קנאות.** שנקמצו שלא כהלכה ונפסלו בלינה ויצאו לבית השריפה ונמצאו נותרות מן הנותרות: **מנחת יולדת ומנחת מצורע.** שנקמצו שלא כהלכה ונפסלו בלינה ויצאו לבית השריפה ונמצאו נותרות מן הנותרות: **מנחת חביתין.** שנקמצו שלא כהלכה ונפסלו בלינה ויצאו לבית השריפה ונמצאו נותרות מן הנותרות: **מנחת מחבת ומנחת מרחשת.** שנקמצו שלא כהלכה ונפסלו בלינה ויצאו לבית השריפה ונמצאו נותרות מן הנותרות: **מנחת חלות ורקיקין.** שנקמצו שלא כהלכה ונפסלו בלינה ויצאו לבית השריפה ונמצאו נותרות מן הנותרות: **מנחת מאפה תנור.** שנקמצה שלא כהלכה ונפסלה בלינה ויצאה לבית השריפה ונמצאו נותרות מן הנותרות: **מנחת מאפה מחבת.** שנקמצה שלא כהלכה ונפסלה בלינה ויצאה לבית השריפה ונמצאו נותרות מן הנותרות: **מנחת מאפה מרחשת.** שנקמצה שלא כהלכה ונפסלה בלינה ויצאה לבית השריפה ונמצאו נותרות מן הנותרות: **מנחת מאפה מרוקעת.** שנקמצה שלא כהלכה ונפסלה בלינה ויצאה לבית השריפה ונמצאו נותרות מן הנותרות: **מנחת מאפה מגולגלת.** שנקמצה שלא כהלכה ונפסלה בלינה ויצאה לבית השריפה ונמצאו נותרות מן הנותרות: **מנחת מאפה מקושקשת.** שנקמצה שלא כהלכה ונפסלה בלינה ויצאה לבית השריפה ונמצאו נותרות מן הנותרות: **מנחת מאפה מנוקבת.** שנקמצה שלא כהלכה ונפסלה בלינה ויצאה לבית השריפה ונמצאו נותרות מן הנותרות: **מנחת מאפה מגוררת.** שנקמצה שלא כהלכה ונפסלה בלינה ויצאה לבית השריפה ונמצאו נותרות מן הנותרות: **מנחת מאפה מעובד